

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

ÖĞRENCİLER AB'Yİ ÖĞRENİYOR: ORTAK DEĞERLER, TEMEL HAKLAR VE POLİTİKALAR TEKNİK YARDIM PROJESİ

TR2011/0136.06-01/001

ARAŞTIRMA RAPORU YÖNETİCİ ÖZETİ

Eylül, 2015

ep^tsa
mhendelik

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Öğrenciler AB'yi Öğreniyor Projesi The Project of Students Learning about the EU

ARAŞTIRMA RAPORU YÖNETİCİ ÖZETİ

Temel veri araştırması, "Öğrenciler Avrupa Birliği'ni (AB) Öğreniyor: Ortak Değerleri, Temel Hakları ve Politikalar Teknik Destek Projesi" kapsamında, Avrupa Birliği, AB değerleri ve politikaları, AB kurumlarına aşinalık hakkında öğrencilerin farkındalık ve bilgi seviyesi hakkında ileride karşılaştırmalar yapabilmek amacıyla bir temel veri seti oluşturabilmek ve aynı zamanda da öğrencilerin AB'ne bakış açılarını tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Toplanan temel veri özellikle, bahsedilen proje sonunda yapılacak olan etki araştırması aracılığıyla da uygulanan proje faaliyetlerinin etkisinin ölçülmesi ve karşılaştırılması için bir baz teşkil edecektir. İki araştırma bulguları arasındaki fark projenin izleme ve değerlendirmesine de girdi sağlayacaktır.

Temel veri araştırması, projenin hedef kitlesi olarak belirlenmiş olan Türkiye'deki Avrupa Birliği İletişim Merkezleri'nin bulunduğu 21 ilde (**Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kocaeli, Konya, Mersin, Samsun, Sivas, Şanlıurfa, Trabzon, Van**) seçilen **291** okulda (ortaokul ve lise) 30.000 öğrencinin katılımıyla **27 Nisan - 18 Mayıs 2015** tarihleri arasında eş zamanlı olarak gerçekleştirilmiştir.

Ortaokul öğrencilerinin farkındalıkları ve AB'ye bakış açıları toplam 16 soru ile ölçülürken, Lise öğrencilerinin farkındalık ve bakış açıları 21 soru ile ortaya çıkartılmıştır. Sorular proje uzmanları, Milli Eğitim Bakanlığı ve diğer paydaşlarla birlikte hazırlanmıştır. Her ne kadar bilgiye dayalı olsalar da öğrencilerin farkındalık ve bakış açılarına yönelmiştir.

Projenin uygulama amacını destekler biçimde hem Ortaokul hem de Lise öğrencilerinin AB konularındaki bilgi ve farkındalıkları nispeten düşüktür. Proje faaliyetleri bu farkındalığı ve bilgi düzeyini artırmak üzere kurgulanmıştır. Bilgi ve farkındalık ölçen sorular için Ortaokul öğrencilerinin ortalama doğru cevap yüzdesi %42 iken Lise öğrencilerinde bu oran %38 olarak tespit edilmiştir. Ancak ortaokul ve lise öğrencilerinin soruları birbirinden farklı olarak hazırlanmıştır. Lise öğrencilerine sorulan sorular daha fazla olduğu gibi göreceli olarak daha zordur. Ortaokul öğrencilerinden ankette bulunan bilgi ve farkındalık sorularının tamamına cevap veren çıkmazken, 21200 Lise öğrencisinden sadece 1 tanesi anket formunda yer alan bilgi ve farkındalık sorularının tamamına doğru cevap vermiştir.

Hem ortaokullarda hem de liselerde erkek öğrencilerin AB konusundaki bilgi ve farkındalıkları kız öğrencilere göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu da erkek öğrencilerin kız öğrencilere oranla gündemi daha fazla veya ayrıntılı olarak takip ettiklerini göstermektedir. Ancak bakış açılarını yansıtan soru ve önermelerde ise kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha pozitif bir bakış açısına sahip oldukları söylenebilir. İllere göre en yüksek pozitif algı Edirne ve Trabzon'da iken en düşük pozitif algının Kayseri ve Konya'da olduğu dikkat çekmektedir. Bununla birlikte, erkek öğrenciler AB'ne üye olmanın kültürel değerlerimizi zedeleyebileceğine ilişkin endişelerini ortaya koyarken, aynı zamanda Türkiye'nin AB'ne üyeliği konusunda kız öğrencilerle aynı derecede pozitif düşünceye sahip oldukları görülmüştür. Öğrencilerin yaklaşık %60'ı Türkiye'nin AB'ne üye olması gerektiği konusunda birleşmektedir. Bu görüşe karşı çıkanların oranı ise %40 civarındadır.

Öğrenciler AB'yi Öğreniyor: Ortak Değerler, Temel Haklar ve Politikalar Teknik Yardım Projesi / TR2011/0136.06-01/001
Technical Assistance for Students Learning about the EU Common Values, Fundamental Rights and Policies

Millî Eğitim Bakanlığı, Beşevler Kampüsü, Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, C Blok, Avrupa Birliği ve Projeler Koordinasyon Dairesi 3. Kat, Oda No: 315, Beşevler/Ankara
Tel: +90 312 413 18 16, E-Posta: abyogren@meb.gov.tr, www.abiyogren.meb.gov.tr

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Öğrenciler AB'yi Öğreniyor Projesi The Project of Students Learning about the EU

Sorulara ortalama olarak en fazla doğru cevap verilen iller ortaokul öğrencileri için İzmir iken Lise öğrencileri için Diyarbakır olmuştur. Bu sorulara en az doğru cevap ortaokul öğrencileri için Erzurum'dan, Lise öğrencileri içinse Kayseri'den gelmiştir. Bu iki ilde de AB'ne üye olmanın kültürel değerleri zedeleyebileceği endişesinin yüksek olduğu gözlenmiştir.

Ortaokul öğrencilerinin, AB'nin bir topluluk olduğu (%73.3), AB'nin bayrağı (%68.1) ve Türkiye'nin AB'ne aday ülke olduğu (%51.6) konularındaki bilgi ve farkındalıkları diğerlerine göre yüksek; ancak AB'nin üye sayısı, sloganı, eğitim programları ve kurucuları (%15) açısından bilgi ve farkındalıkları diğerlerine oranla düşüktür. Lise öğrencilerinin bilgi ve farkındalıklarının yüksek olduğu konular ortaokul öğrencilerine benzerdir. Lise öğrencilerinin AB ile anlaşmalar, AB kurucu ülkeleri, AB bünyesindeki resmi diller ve Euro bölgesi gibi detay konularda bilgi ve farkındalık düzeylerinin düşük olduğu tespit edilmiştir (%8-%12).

Ortaokul ve lise öğrencilerinin büyük bölümü AB'nin günümüzdeki faaliyet alanları hakkındaki bilgi ve farkındalıkları yüksek düzeydedir. AB'nin faaliyetleri arasında yer alan "demokrasinin ilerlemesi için çalışmak", "insan hakları savunuculuğu yapmak" ve "hukukun üstünlüğünü korumak" seçenekleri daha yüksek oranda işaretlenmiştir. Bu faaliyetleri "doğayı ve çevreyi korumak" ve "yoksulluğun azaltılması" seçenekleri izlemektedir. Bu husus aslında AB'nin öğrencilerin gözünde pozitif bir imajının olduğunu göstermektedir. Bu konulardaki pozitif imajın Türkiye'nin üyeliğinin desteklenmesinde de itici bir güce sahip olduğu izlenmektedir.

Hem ortaokul hem de lise öğrencilerinin AB coğrafyası konusunda bilgi ve farkındalıklarının düşük olduğu ölçülmüştür. Hem ortaokul hem de liselerde ancak her dört öğrenciden birinin bu konudaki bilgi ve farkındalığı yüksektir. Öğrenciler bir üst sınıfa geçtiğinde AB konusundaki bilgi ve farkındalıklarının arttığı gözlenmiştir.

Öğrenciler AB'yi Öğreniyor: Ortak Değerler, Temel Haklar ve Politikalar Teknik Yardım Projesi / TR2011/0136.06-01/001
Technical Assistance for Students Learning about the EU Common Values, Fundamental Rights and Policies

Millî Eğitim Bakanlığı Beşevler Kampüsü, Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, C Blok, Avrupa Birliği ve Projeler Koordinasyon Dairesi 3. Kat, Oda No: 315, Beşevler/Ankara
Tel: +90 312 413 18 16, E-Posta: abyogren@meb.gov.tr, www.abiyogren.meb.gov.tr

